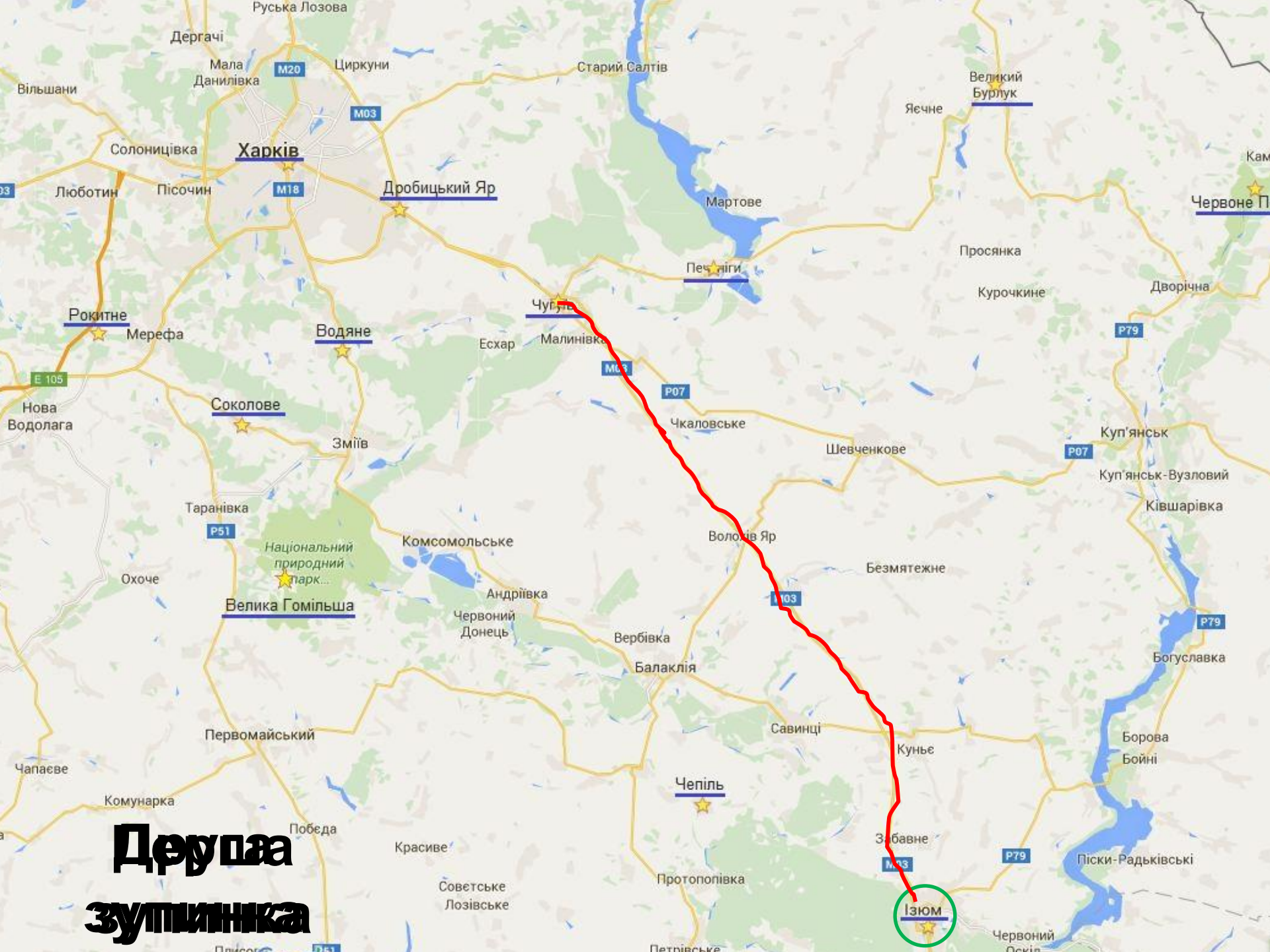
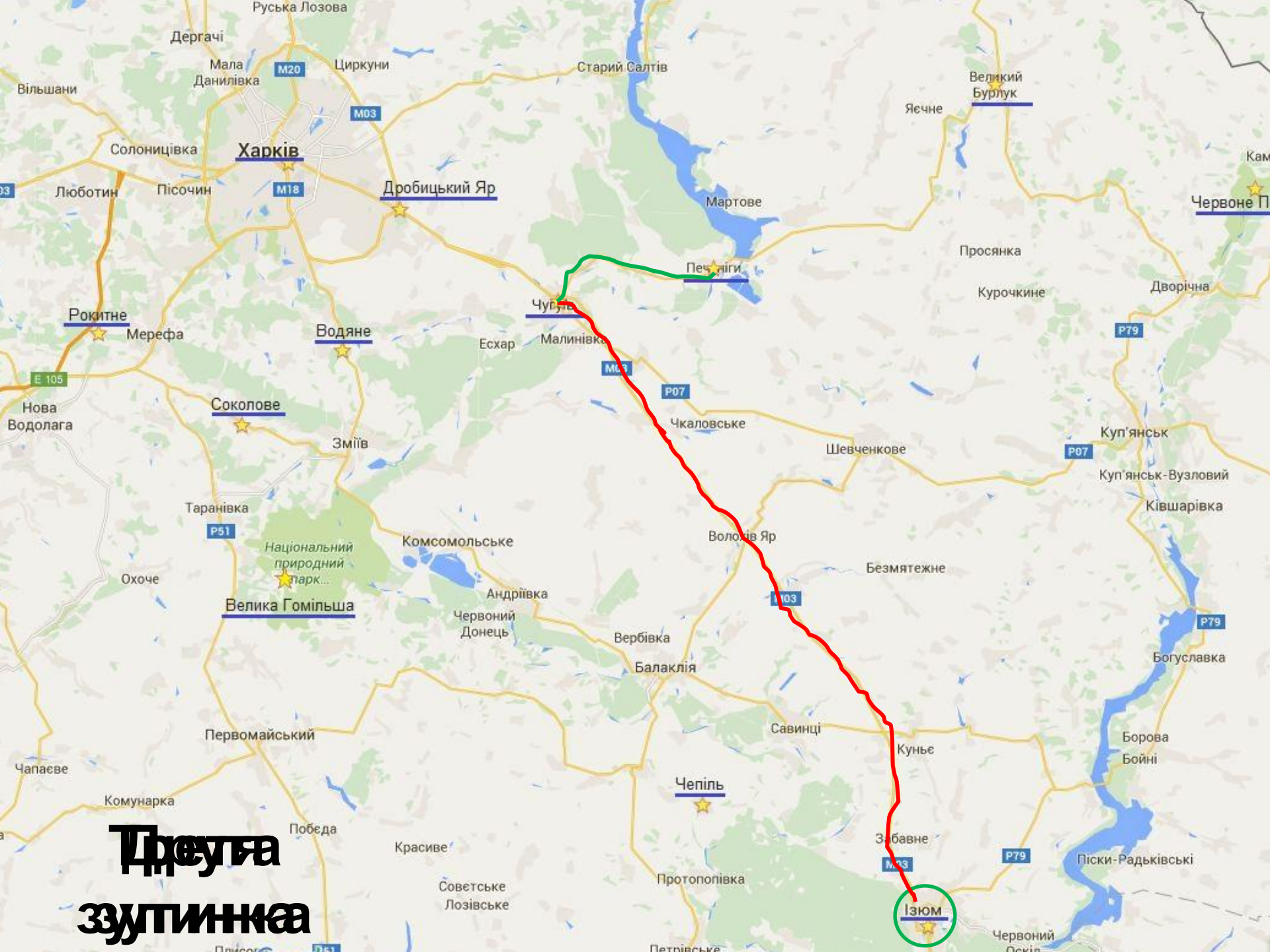

Печина
з уаши руту

**Дружа
зупинка**

Харків

Дробицький Яр

Чуруб

Печеріги

Великий Бурлук

Червоне П

Водяне

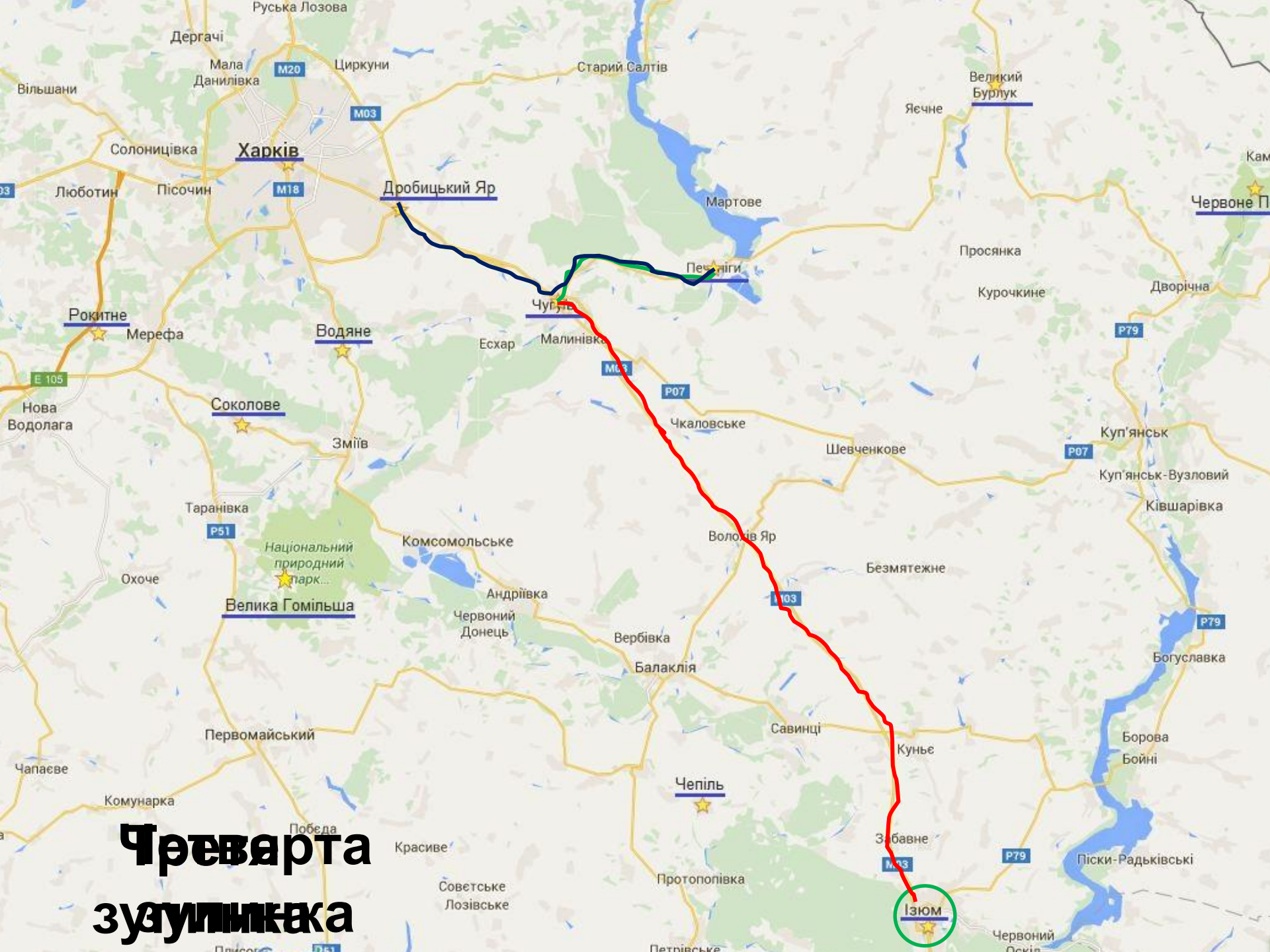
Соколове

Велика Гомільша

Чепіль

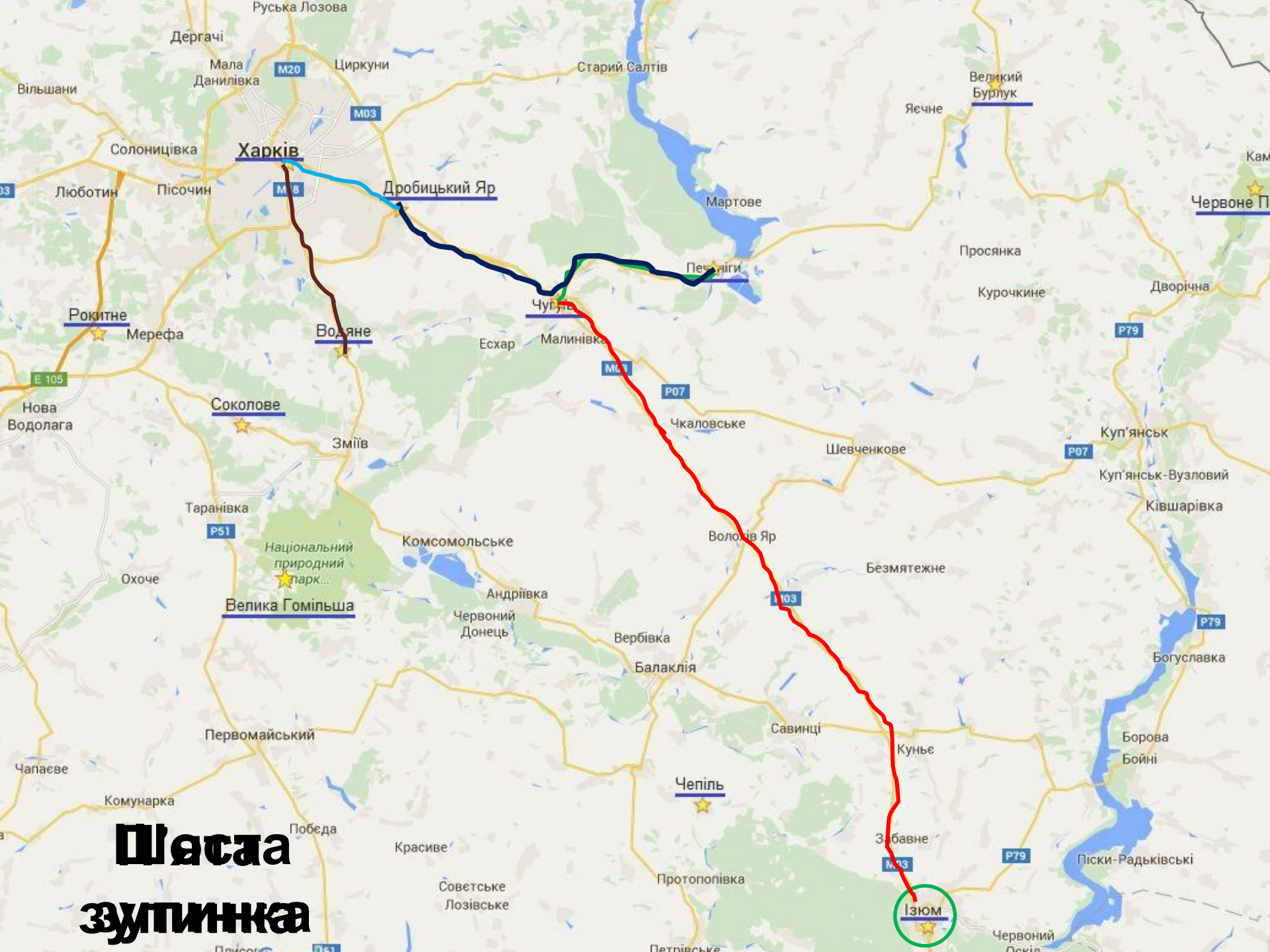
Ізюм

**Дорога
зупинка**

Чрєвартя
зувуллїкка

Шясаа зупинкаа

Харків

Дробицький Яр

Печеніги

Чуприківка

Ізюм

Соколове

Воляне

Велика Гомільша

Чепіль

Великий
Бурлук

Червоне П

Куп'янськ

Куп'янськ-Вузловий

Ківшарівка

Богуславка

Борова

Бойні

Піски-Радківські

Червоний
Оскіл

Дергачі

Мала
Данилівка

Циркуни

Старий Салтів

Яечне

Вільшани

Солоницівка

Люботин

Пісочин

Рокитне

Мерефа

Нова
Водолага

Таранівка

Охоче

Чапаєве

Комунарка

Победа

Красиве

Советське
Лозівське

Петрівське

Протополівка

Безмятежне

Волоків Яр

Вербівка

Балаклія

Савинці

Куньє

Забавне

Дворічна

Просянка

Курочкине

Есхар

Малинівка

Чкаловське

Шевченкове

Комсомольське

Андріївка

Червоний
Донець

Зміїв

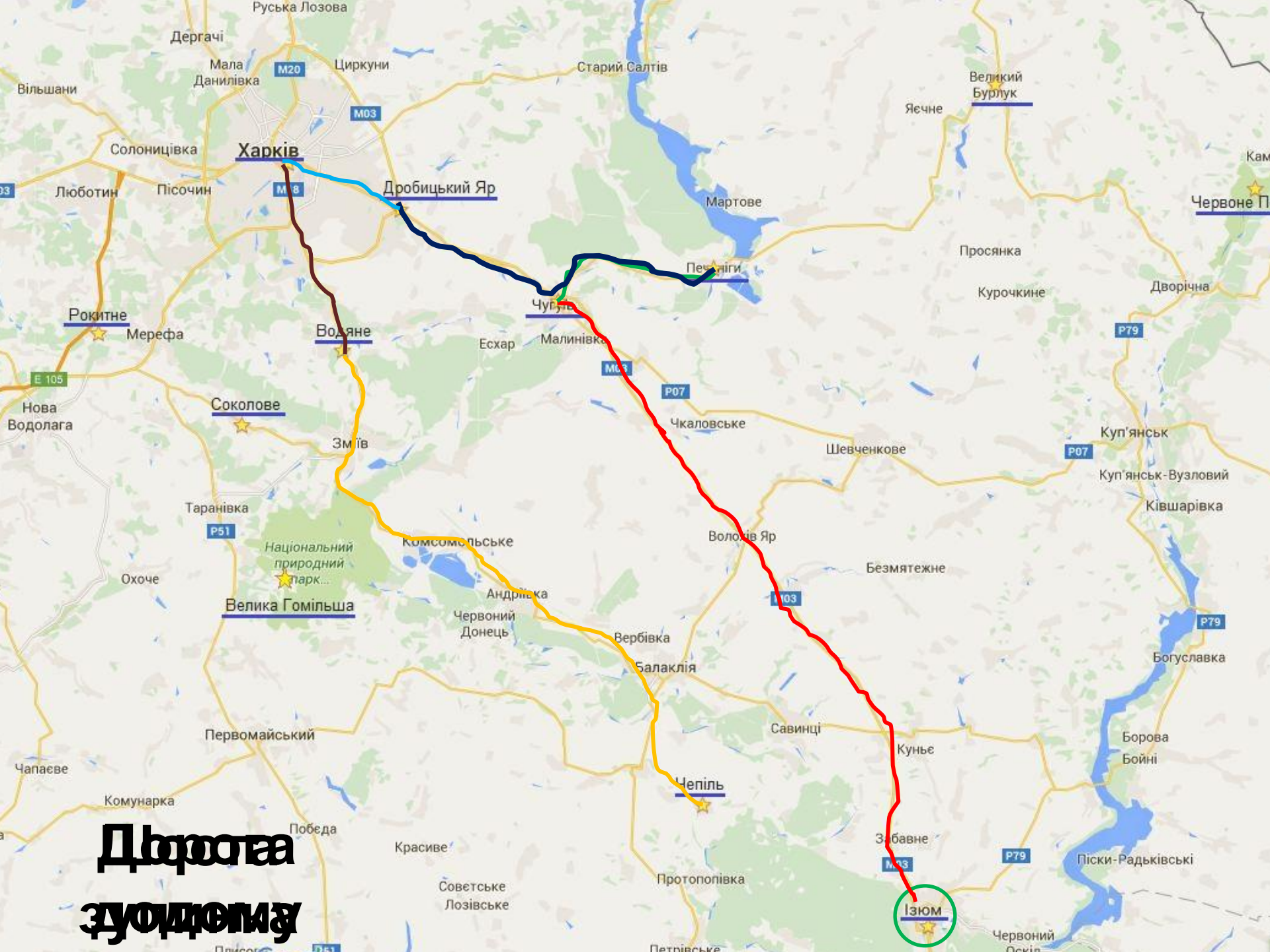
Национальний
природний
парк...

Первомайський

Советське
Лозівське

Петрівське

Червоний
Оскіл

Харків

Дробицький Яр

Чуприків

**Великий
Бурлук**

Червоне П

Воляне

Соколове

Велика Гомільша

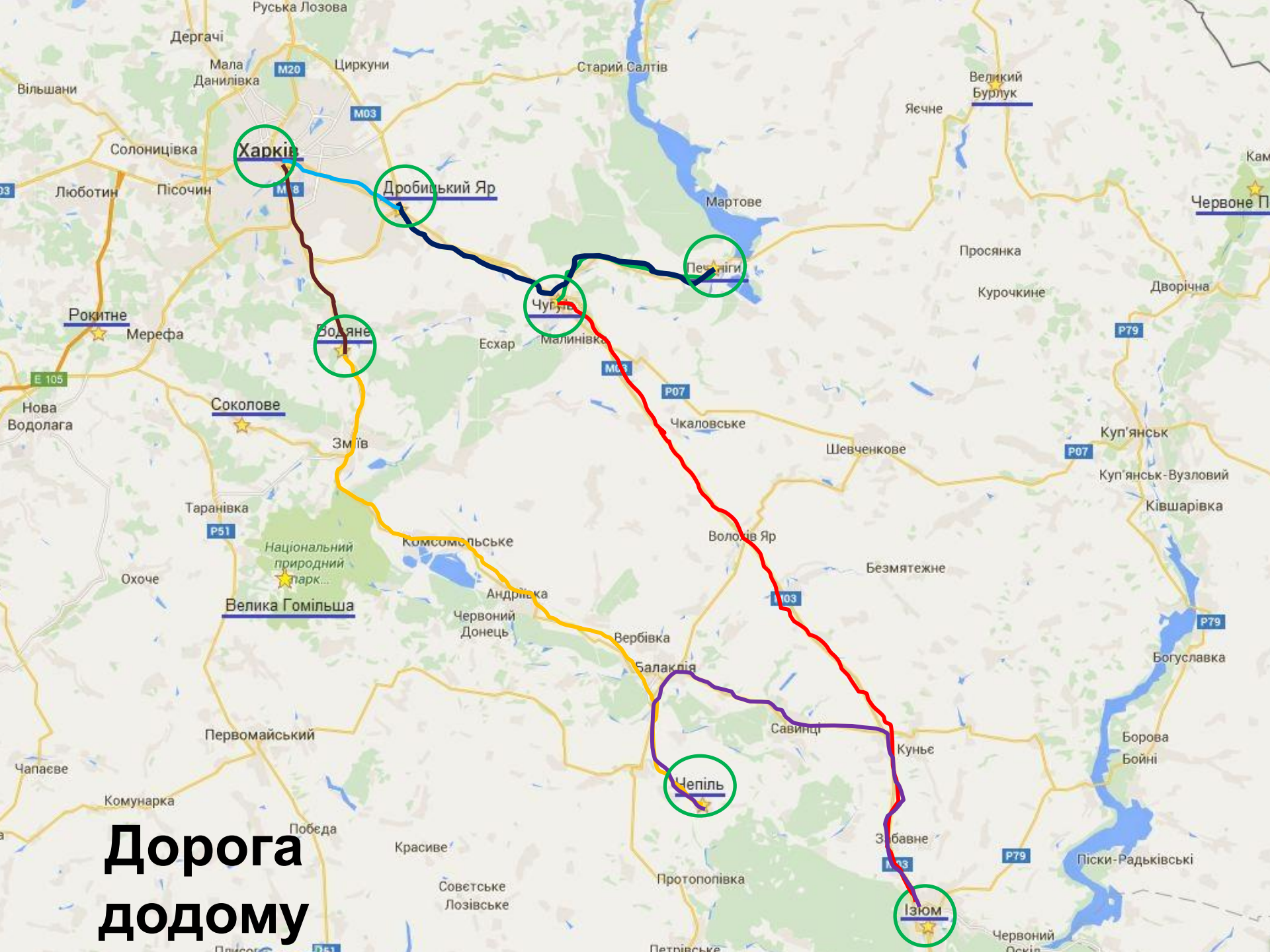
Чепіль

Ізюм

Дорога

згодом

Дорога додому

Харків

Дробицький Яр

Чуприків

Печеніги

Бодяне

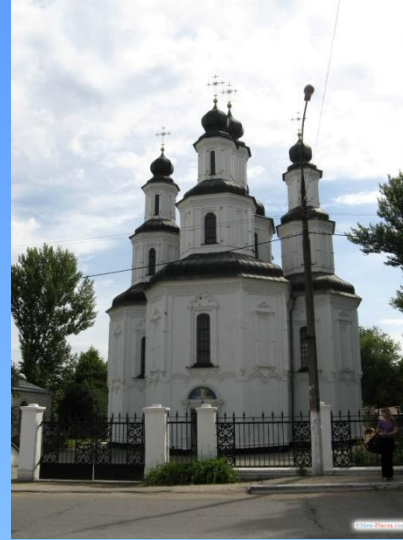
Соколове

Велика Гомільща

Чепіль

Ізюм

Кириченкова криниця

Місто Ізюм у Харківській області примітне тим, що в ньому розташувалося одне з дивних святих місць – Кириченкова криниця. Ось уже кілька сторіч не вичерпується благодатний потік цілющої води.

Про джерело ікони Піщанської Божої Матері (його інша назва) відомо далеко за межами Ізюма. Багато туристів приїжджають сюди, щоб покуштувати цілющої води.

Поруч із криницею розташована каплиця-купальня. Криниця розташована біля одного з трьох прекрасних храмів Ізюма – Свято-Вознесенського. Безліч паломників приїжджають до храму поклонитися чудотворній іконі Піщанської Божої Матері

Хрестовоздвиженський храм побудований у стилі класицизму, на стінах його зберігся розпис учнів школи В. Васнецова.

П'ятикупольний Спасо-Преображенський собор – одна з найстаріших кам'яних споруд на Слобожанщині. Побудований він на кошти полковників Г. Донець-Захаржевського та Ф. Шидловського в 1684 році в стилі українського бароко майстрами, які пізніше будували Покровський собор у Харкові та інші споруди в Україні.

РЕГІОНАЛЬНИЙ ландшафтний парк «Печенізьке поле»

Печенізьке поле – регіональний ландшафтний парк площею 4 997,6 га, утворений у 1999 році на території Печенізького району.

Парк площею 450 га розташований між селами Артемівка та Мартове. На його території можна зустріти 500 видів рідкісних рослин та тварин. На території «Печенізького поля» створено Центр із розведення рідкісних і зникаючих видів птахів, занесених до Європейської Червоної книги та Червоної книги України, серед яких: дрохва, огар, казарка червоновола, журавель степовий.

Різноманітним за флорою та фауною є і Печенізьке море – рукотворне водосховище, створене в 1964 році для забезпечення Харкова прісною водою, площею більше 80 квадратних кілометрів.

Недалеко від Печенізького водосховища, у селі Кицівка, знаходиться унікальна місцевість, яку називають «бугристими пісками» або Харківською пустелею. Колись тут був танковий полігон, а зараз висота деяких барханів сягає 8 метрів!

Художньо-меморіальний музей І. Ю. Рєпіна

Художньо-меморіальний музей І. Ю. Рєпіна складається з меморіального музею І. Ю. Рєпіна та двох експозиційних відділів: Художньої галереї та краєзнавчого музею.

Музей розташувалася на колишній Нікітінській вулиці, де художник гостював із сім'єю в батьків із жовтня 1876 по вересень 1897 року. Маленький білий будиночок із вимощеним двориком немов і досі зберігає те натхнення, з яким працював Ілля Юхимович у флігелі.

Традиційний український пліт, по якому влітку в'ються «паничі» (вид популярних в Україні квітів) і декоративна квасоля, фруктовий сад, у якому, як і під вікнами будиночка, цвітуть півонії, мальви, чорнобривці, усе це збереглося, немов перенеслося з тих давніх часів. В одній з кімнат – вітальні – **була відтворена обстановка, характерна для того часу**, в якому жив живописець, життя якого було пов'язане з Україною. Невеликі експозиції розповідають нам також про дитячі роки майстра.

До 145-річчя майстра пензля, у 1989 році, була знову відкрита майстерня. Зруйновану під час Великої Вітчизняної війни, її вдалося відновити завдяки документам, знайденим у архівах Києва. У найпросторішій кімнаті будинку стоїть старовинний і діючий музичний інструмент-фісгармонія.

Унікальними є представлені в музеї роботи місцевих живописців та іконописців другої половини XIX століття – чугуївських учителів Рєпіна. Фонди музею, окрім оригіналів робіт І. Ю. Рєпіна, містять роботи В. Серова, В. Маковського, П. Верещагіна та ін.

КРЕЙДЯНИ

Мало хто знає, що в Харківській області є справжній, хоч і невеликий, крейдяний каньйон. Знаходиться він у Балаклійському районі між селами Чепіль і Протопопівка.

Цей каньйон нагадує своїм виглядом кримські аналоги. Він представляє великий інтерес для любителів туризму та цінителів дикого відпочинку на природі. Це місце славиться найбільшою крейдяною скелею, саме її люблять підкорювати харківські скелелазы, а вже в густому лісі поряд із нею розташований сам каньйон, де в період танення снігів або при рясному дощі навіть розливається водоспад.

Частина цих скель входить до загальногеологічного заказника місцевого значення – це рідкісні для Харківської області відклади верхньоярських порід.

Також на околиці села Чепіль, на схилах балки, де зростає байрачна ясенєво-кленово-липова діброва паростевого походження з фрагментами степового різнотрав'я на її узліссі, розташований ентомологічний заказник місцевого значення. Ентомофауна заказника представлена переважно лісовими угрупованнями з участю степових елементів. Виявлено 15 видів комах, занесених до Європейського Червоного списку та Червоної книги України, серед них запилювачі сільськогосподарських культур: мелітурга булавовуса, рофітоїдес сірий; джмелі, вірменський, глинистий, моховий.

А між селом Протопопівка та селами Завгороднє та Петрівське розташований регіональний ландшафтний парк «Ізюмська лука» площею 256 гектарів.

Парк розташований у долині річки Сіверський Донець, де представлено значне різноманіття ландшафтів і типів природної рослинності. На території «Ізюмської луки» зосереджений унікальний фауністичний комплекс, який не має аналогів як у Харківській області, так і в цілому в Україні. Тут мешкають: 4 види хребетних тварин, занесених до Європейського Червоного списку (1 вид ссавців, 3 види птахів); 20 видів, занесених до Червоної книги України (2 види плазунів, 14 видів птахів, 4 види ссавців); 33 види, які є рідкісними для Харківської області (3 види земноводних, 5 видів плазунів, 24 види птахів).

Дробицький Яр

Цей меморіальний комплекс уособлює скорботу та печаль за тисячами загублених життів. У часи окупації Харкова в 1941-1942 роках у цьому урочищі в східній околиці міста розстріляно близько 20 тисяч людей, серед яких були євреї, душевнохворі люди, просто жителі Харкова. Будівництво комплексу розпочалося в 1992 році, і 2005 році меморіал було відкрито.

Меморіал будували довго, через нестачу коштів роботи часто припинялися. Проте від початку цю ініціативу підтримала Всесоюзна рада єврейських громад, потім до будівництва долучилися різні організації: концерни «АВЕК» й «УПЕК», завод ім. Малишева й авіазавод, «Турбоатом», «Хартрон», підприємці, міжнародна організація «Джойнт», банки міста, що передавали кошти до благодійного фонду «Дробицький Яр». Керував будівництвом С. Іщенко, визнаний урядом Ізраїлю «Праведником миру».

Вартість будівництва першої черги – близько 3 млн грн. Це Знак Менора, під'їзна автострада, пам'ятник-монумент, інші об'єкти. Меморіальний комплекс «Дробицький Яр» нині займає визначне місце в низці всесвітньовідомих пам'ятників трагедіям історії – таким як Хатинь, Варшавське гетто і Бабин Яр.

Стадіон «Металіст»

Будівництво стадіону на вулиці Плеханівській почалося в 1925 р. Архітектором в 1925-1927 рр. будівництва був З. В. Пермиловський і відкриття стадіону відбулося вже 12 вересня 1926 р. Тоді першою його назвою був «Трактор». Робітники та службовці паровозобудівного заводу (тепер – ДП «Завод ім. Малишева») побудували футбольне поле, бігові доріжки та невелику трибуну для глядачів. У ті роки це був найбільший стадіон у місті. У 1949 р. після першої реконструкції стадіон був перейменований у «Дзержинець». У 1966-1967 рр. пройшла реконструкція Західної трибуни, після чого кількість місць для глядачів збільшилася до 10 000. Стадіон отримав назву «Металіст» (1967 р.). У 2007 році розпочалася реконструкція стадіону, яка дала можливість прийняти нашої країні чемпіонат Європи з футболу у 2012 році разом із Польщею. У травні 2008 року стадіон прийняв фінал Кубка України з футболу. У 2009 році «Металіст» був урочисто відкритий після грандіозної реконструкції, на ньому з'явився надсучасний газон та літаюча над футбольним полем камера-«павук» «Spidercam». Стадіон і касовий павільйон внесені до Реєстру культурно-національної спадщини України. Стадіон вважається одним із найкращих у Європі.

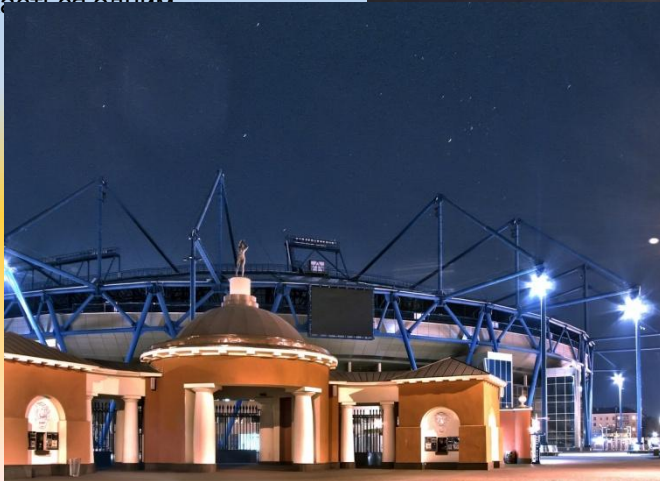
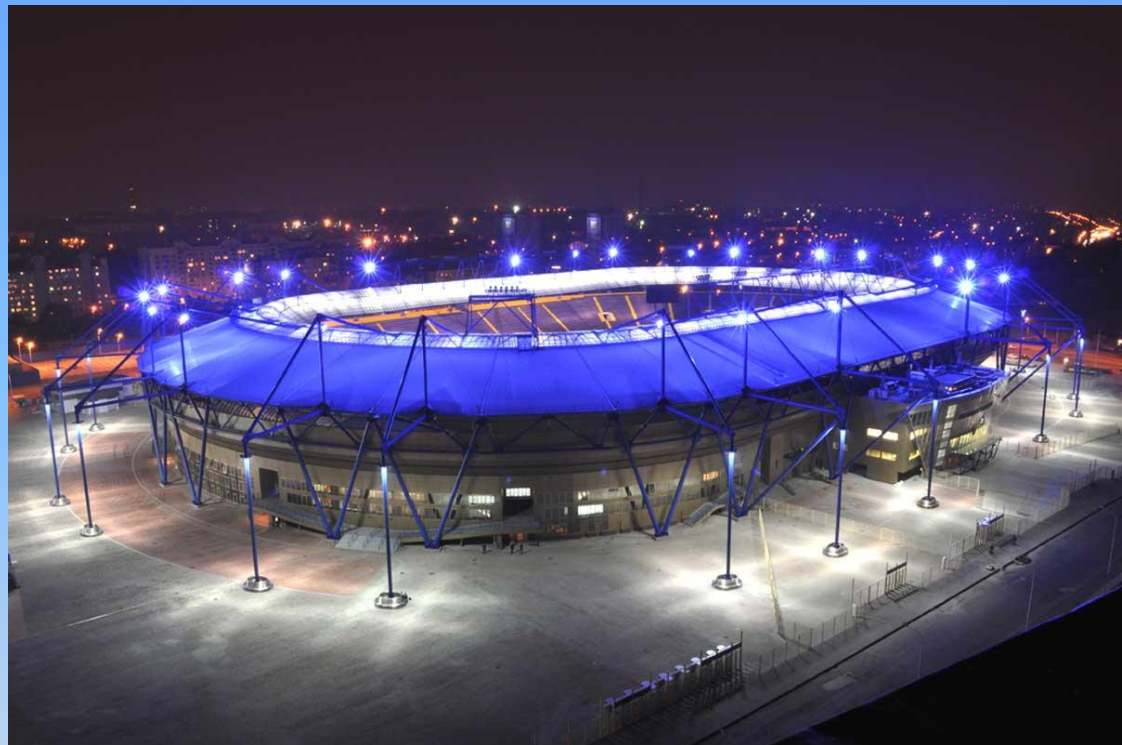

photo by Kirill N.

Свято- Борисоглібськ ий жіночий монастир

Монастир знаходиться в селі Водяне Зміївського району Харківської області в заплаві річки Уди, на її правому березі. Храм зведено в 1905 р. на місці старої дерев'яної церкви, побудованої в 1700 році. У 1932 р. храм закрили. Під час Вітчизняної війни деякий час він був діючим (1942-1943 рр.). У 1991 році зроблено спробу відновлення храму. У 1995-1996 р. настоятелем храму ієромонахом Севастьяном (Щербаковим) проводилися відновлювальні та реставраційні роботи. Храм був знову відкритий.

Ікона Спаса Нерукотворного в Борисоглібському монастирі

Ікона Спаса Нерукотворного була написана у XVIII столітті. Вона була родовою реліквією однієї з сімей у Харківській губернії. Під час Другої світової війни образ зберігався в невідповідних умовах у льосі, від чого потемнів.

У 1997 році ікона була передана в монастир, де перебувала у вітварній частині головного храму. У тому ж році під час одного з богослужінь чудесно оновилася. Просвітлілу ікону першими побачили два отроки-паламарі, що знаходилися в той момент у вітварі.

За словами очевидців, образ засяяв яскравим світлом, на іконі стали видні зображення й написи, а в храмі кілька днів стояв незвичайний аромат. У тому ж році Синод визнав ікону чудотворною.